

Nro. 4.

A' FELS. CSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben, Pénteken Januariusnak 14-ik napján
1803-ik esztendőben.*

B é t s.

Az Auszriai fozlgalatban lévő Hessen-Darmstadt Hertzeg, a' Császár Könnyű Lovassai köz-zül, a' Fő Hertzeg Ferentz nevet viselő Vasas Regimentbe tétetett által.

A' Frankfurtumi Bethman nevü kereske-dő ház, és az Anglus Követ Arthur Paget, nagy summa pénzt küldötenek váltópapirosban Konstantzinápolyba, mint gondolják, az Egyiptomban lévő Anglus seregnek fizetésére.

Helvétziai Respublika.

Berna, Decemb. 30-dikán. — Eö R. Csá-zári és A. Királyi Felsege, igen nyájas és tulajdon kezével maírt levél által adta hírül Helve-

tzia Első Landammanjának is egy Fő Hertzegnek fzerentsés születtetését: valamint szintén a' Bade-
ni Mark Grófi Fejedelem is, hetedik unokaleányá-
nak a' Braunfchweigi ifjú Hertzeggel való öfzfze-
párasodását.

A' B e r n a i újságban ez olvastatik: — Egy Párisi magános levél szerént, a' Helvétziai Elölülő-
ség, Bonaparte Első Konzúlnak ajánltatott. Való-
sággal, talám tsak ez az egy út mód van is még
hátra, arra, hogy Helvétziának hatsak valami
némü magában való fennállhatását meg lehesfen
tartani.

N é m e t O r f z á g.

R e g e n s b u r g, Jan. 2-dikán: — A' Paris-
ban kijövä Nemzeti Kalendáriumban lévő titulusok-
hoz képeft, minden idegen Követek Excellentzi-
ás úrnak szollitják és írják már most az itt lévő
L a f o r e t nevü Frantzia Miniftert. — A' válas'
belső rendtartása itt naponként tökéletesedik. A'
havat jeget mind ki hordják az utzákról. Ha éj-
jel meg síkul az utza a' fagy miatt: jó reggel min-
den háztulajdonos tartozik porondal bé hinteztet-
ni az utzát a' hol a' háza mellett az emberek
járnak.

Kevés idő alatt az egymásközt való társal-
kodás is sokkal kedvesebbé kezdett itt lenni, mint
ennekelötte vólt. A' fefzes erőltetettséget a' ked-
vesebb öfzfzebotsátkozás kezdi fel váltani. A'
külömbkülömb vélekedésre nézve, a' társaság' tag-
jai egymástól nem irtóznak; a' szép talentumú em-
bereknek egymással való befzélgetéseket, a' nagyobb
rang és méltóság nem gátolja. Minifter L a f o r e t,
mind politikai mind társasági maga alkal-
maztatásaira nézve, egy igen kedves ember, és

tiszteltetik. — Polgár Mathieu, igen jártas a' Német Birodalom Törvényes alkotmányában; e' mellett kedves magaviseletű ember ő is.

Mihelyest a' pótolás dolga itten egészszzen végre hajtódik, az Első Konzul azonnal egész Követi méltosággal fel ruháztatott Ministert fog ide a' Birodalom Fő Kantzelláriusához, valamint szintén a' Badeni és Würtembergi Udvarokhoz is, küldeni, mihelyest ezek a' Vál. Fejedelmi méltóságot vegképpen fel veszik. — Míg ezek lehetnének, itt Regensburgban polgar Bacher, a' Schvéviai Kerületben pedig p. Messias, folytatják, mint Agensek, a' Frantzia Respublika ügyit baját.

Frantzia Respublika.

Hadi Minister Berthier elútazott Hollandia felé, mellynek okát még nem lehet tudni. Némelyek azt mondják, hogy nintsen egyéb oka oda való útazásának, hanem tsak a' Gen. Victor' és ennek vezérlése alá adatott sereg' Louisiana felé való elevezését akarja siettetni, a' mely tartománt Északi Amérikában az utolsó békeffég kötés szerént engedték a' Spanyolok a' Frantziáknak által.

Paris, Dec. 29-ik napján. Abban a' füveskertben, a' hol a' vadállatokat is tartják, olyan szerentsétlenség történt tegnap itt, a' melly a' jádziságot némelykor vakmerőségig üző embereknek, tanító például szolgálhat. A' most Párisban nyüzsgő idegenek közzül egy, azon gerendázaton, mellyel az emberek a' vadaktól elválasztatnak, a' Gondviselőnek jelen nem léteben keresztül hágván, elébb a' tigris kalitzkájának rostélyán dugta kereftül a' kezit, 's látván, hogy ez azt nyá-jason nyalogatja, az oroszlanlyal is úgy tseleke-

dett, hanem ez nem értvén a' tréfát, bé kapta a' keze fejit, 's a' tsontjait úgy öfzfze rontsólta, hogy el kellett vágatni, minekutánna, az ő sikoltására sokak oda szaladtak, 's az oroszlán szájából nagy bajjal kiszabadították volna. — Egyéb eránt elég bátorsággal ki állotta az idegen a' borbémunkát, sőt egy szippantás tubákot kért, és azt mondotta: hogy méltó büntetés esett rajta.

Az a' fél millióra betsültető templomi kintse a' Lüttichi vólt Káptalannak, mellynek a' revoluzió miatt Hamburgba lett költözését, 's ott az előljárok tudta nélkül való elrejtetését, a' Frantzia országlólszék meg sajdította, Párisba hozattatik. — Minthogy a' Nagy Károly drága állóképére, a' melly a' revoluzió alatt Aachen várossából ide hozattatott, telyefféggel rá nem találhatni, gyanitják, hogy ez is a' pénzverő műhelybe vitetett.

A' Parisi fő templom tornyáról, a' szabadság' sapkája levétedődött, és helyibe a' kerefzt tétetődött vízfza.

Az 1720-ik esztendőbéli újságírók szerént, mint egy 30 ezerig való embereket ólt volt meg az azon esztendőben kegyetlenkedett pestis Marsilia várossában. A' varos' mostani lakossai, hogy azon embereknek, a' kik akkor a' tsak nem bizonyos halál torkában lévökhöz valamely segedelemmel viseltettek, és a' kik közzül némelyek, embertársaik mentésire úgy szolván még a' halállal is szembe szállottanak, emlékezeteket örökösithessék, egy igen szép márványkő oszlopot emeltettek nékiek. Egy szökőkút felett áll egy régi időbéli oszlop; erre van helyheztetve az Egésség óltalmazó Angyala, a' ki egygyik kezében a' tsak nem elalvó élet'

fakjáját fel emelve tarja, a' más kezivel pedig azoknak neviket koronazza, a' kik a' pestissel küzködő várashoz valamely segedelemmel viseltettek, mint p. o. némely tiszttviselők, Orvosok, 150 fzerzetes papifzemélyek, 11 C l e m e n s Pápa, és egy T u n i s i tolvaj hajós kapitány, a' ki a M á r s i l i a i a k n a k eleséget hozó hajókat nem bántotta.

Dec. 24-dikén nevezetes rendelést adtak ki a' kereskedésre nézve a' Konzulok. E' fzerént, Lyon, Rouen, Bordeaux, Marsilia, Brüzszel, Antverpia, Nantes, Dünkirchen, Lille, Maintz, Nismes, Avenio, Strafsburg, Turin, Montpelier, Geneva, Bajonne, Toulon, Tours, Carcassonne, Amiens, és Havre városaikban, egy egy Kereskedő Kamarák vagy Tanátsok állittatnak fel. Egy ilyen Kamara, tizenöt kereskedőkből áll az olyan városokban, a' hol a' lakosok száma az 50 ezeret feljúl haladja, és kilentzből az olyanokban, a' hol ezen alól van a' lakosok száma. A' Préfektus, tagja és mindenkori Elölülője ezeknek, mikor a' Tanátsban jelen van. Így szintén a' Polgármester is, a' hol nem lakik Préfektus. Senki nem lehet tagja ezen Kereskedő Tanátsoknak, a' ki leg alább tiz esztendeig személyesen nem folytatta a' kereskedést. Kötelessége ezen Tanátsoknak, hogy ki tanulják, és tudósítsák az Országlószéket, hogy — mitsoda eszközök által lehet a' kereskedés' viragzását elő segélleni — mitsodák azok az akadályok, melyek által a' gátoltatik — mitsoda új kútfejeit lehet annak nyitni, &c. A' kereskedők Közönséges Tanátsa Parisban a' Belső Ministernél lész, 's ez is 15 tagokból fog állani, a' kik a' feljebb nevezett városokban levő Kereskedő Tanátsok által ajánltatott Kandidatusok között az Első Konzúl

által neveztetnek ki. Ezek egy vagy két versben tartoznak minden esztendőnként öfzfe gyűlni Párisban: hanem háromnak közzülök örökké ott kell lenni.

Páris, Decemb. 31-dikén. — „E f z t e r h á z y Miklos eő Hertzegsége, ide meg érkezett, és a' Párisi leg fzebb vendégfogadó házaknak egygyiket fogadta ki.“

Brüfzfzel, Dec. 26-ikán. — „A' régi A. Belgiumban fekvő Frantzia seregek nagy mozgásban vannak, és nagy számmal a' Rénus felé kezdenek tákarodni: de a' melyre, mint beszéllik nám egyéb adta az alkalmatosságot, hanem, tsak az Anglus kereskedő portékák ellen akarnak ott egy keresztül ronthatatlan kordont formálni, mint-hogy ezeknek a' Rénus bal partjára való keresztül vitettetéseket még eddig semmi tilalmak által meg nem gátolhatta az Orízáglószék. — A' Préfektus fő Titoknokja elútazott innét. Párisba, annak meg tudására, hogy az Első Konzúl minémű készülletekkel akarja, hogy idelelendő érkezése alkalmatosságával fogadtassék. — Ide való, hajdani, elő kelő familia béli, és gazdag Gróf, Van-der-Steghen, Dec. 23-dikán magát felakasztván, hótt testére Brüfzfzel mellett egy erdőben találták, a' honnét jofzágába vitettetvén, eltemettetett.

Páris Dec. 31-dikén. — A' Karátsoni innepi czeremoniák, úgy mentek most itt véghez, mint a' revolutzió előtt. Az Első Konzúl gyakran meg jelenik a' misén. —

A' Párisban tartozkodó Anglusok számát mostan 10 ezerre teszik; hanem azt jegyzik meg fő-lőllök, hogy semmi nagyot nem jádznak; egymás-

sal tartanak, 's a' magok nyelveken beszéllenek.

Calais, Dec. 26-dikán. — Itt egy darab idő óta nem hall az ember egyebet, hanem csak hajótörést. — 17-dikben egy kised Anglus hajó, a' melly Angliában pálinkával terheltetett volt meg, hogy mint tilalmas portékát hozzánk hozza, a' partunk mellett leg alább 4 száz emberek szemekláttára fűjedett el. A' rajta lévő 5 emberek közzül 3 azonnal oda lett, hanem ketten az arbotzfához kaptsolódván egy ideig, kötél által ki fogattattak.

A' Német Fejedelmeknek Alsátziában volt 's most már a' Frantzia Republikának engedtetett jöszágai at, a' többet ígérőknek áruba botsátotta az Országglószék. Néhány nagy tőke pénzel bírók öfzfe állottak, hogy ilyen egész uradalmakat meg vásároljanak, 's azután kisebb darabokban árulják el. —

Befzéllik, hogy az Anglus Követ Párisban, panaszt tett volna az Országglószéknél azért, hogy a' Frantzia Irók Anglia ellen külömbkülömb illetlenségeket adtak volna ki; melyre olyan feleletet kapott, hogy nem adhatnak neki elégtételt, mint-hogy az Anglus Országglószék sem tett volna semmi lépést azon Anglus Irók ellen, a' kik a' Frantzia Országglószék ellen irtak. —

Egy ilyen illetlen előadásnak tartatott lenni a' Moniteurben közelébről az is, mellyel Lord Grenville, Windham, Minto, 's a' hadakozásnak több javaslói ellen, ki botsátkozott: — „

„A' Király Ministere Lord Pelham (így szell a' Moniteur), szórol szora ezeket mondotta a' Parlamentom' Felső Házában: — „L.

Grenville hibázik, midőn azt mondja, hogy mi csak az időhöz akarjuk szabni magunkat. Mi azon törekedünk, hogy minden kedvező alkalmatosságot, mely a' szárazon magát elő adja, arra fordítsunk; hogy hazánknak bátorságát mennél nagyobb bátorságba helyeztethessük.“ — Itt a' magyarázatja azoknak a' történeteknek, mellyeket egy idő óta folyini látunk: jó leszen erről azon környülállások között meg emlékezni, a' mellyek magokat jövődöben elő adhatják. Midőn a' Drake, 's Wikham rendeléseiktől függő titkos Agensek, Német és Olasz országot el borítják: előre el látni lehet, hogy a' L. Pelham jövődölése kezd telyesülni, 's hogy a' száraz föld fenyegettetik. A' oroszokat jövődölő madarak, mindenüvé meg viszik a' oroszok hirt. Ha a' hadakozás nagyobb ostrom az éhségnel, döghalálnál, &c, mely érzéketlenségnek kell annak lenni, a' mely a' Grenville, Windham, &c, sziveiket így meg keményítette. Hollandiának, Helvétziának, és a' Német Birodalomnak megzavartatása sokáig munkában völt: ezen szempillantatban Genua tenseségének megzavarása próbáltatik; ez a' tzelja a' Medúsa nevü Fregát ott való gyakor meg jelenésének. Mc'iternót és Belpucit éppen akkor leptük meg Calaisban, mikor ott hajóra akartak ülni, hogy Angliába által evezzenek, azokkal egygyetérteni, a' kiktől igazgattatnak. Ők árestáltattak, és per indíttatik ellenek. Státus-Tanátsos ThibaudEAU már néhány versben kérdöre vonta őket; elvétetett irásaik felések és fontosok. Két Agensek, a' kik Romának megzavarásán törekedtek, egygyik Londonból, a' másik Olasz országból jöven, Párisban találkoztak egygyütt.

„A' száraz' tsendésségének megzavarására történt továbbá, hogy több mint száz meg büntetett bűnösök, Jersey szigetén kerestek magoknak menedék helyet, hogy onnét halász hajókon partjainkra által evezvén, a' védelem nélkül lévő fejezrnépeinket és tulajdonosainkat, megöldökljék. Hanem az e' féle fenyegetődzések mind hijábalóak. Gondolhatni e', hogy örökké így tarthatnak? A' Fr. Országglószék, ha meg nem öldhatja, egyszeriben kette tsapja ezen götsöt. A' szárazon fenn fog állani a' békelesség: hanem a' ditsósság tsak a' Frantzia népre, a' belső mardosódás pedig a' békeség' ellenségeire, fog azért háromlani. —

„Lehet e' Angliában, minekutánna a' lakosoknak egy harmada tiz esztendeik tartott hadakozásban óda lett, egy olyan anya, a' ki a' Grenville' projektomát irtózás nélkül hallaná? Azok, a' kik hadat kívánnak, soha nem hadakoztak. Egy gazdag és drága városban, minden jókban való buborekolás mellett, kívánnák, hogy életben maradott nemzeteink egymást öldökljék, 's több e' félek.

„Vessük meg, így rekelzti bé fzavait a' Moniteur, ezeket a' meg bukott jádzó személyeket, és ne szünyünk meg az unalomig ezt kiáltozni: tsak békelesség, tsak békelesség, és semmi sem egyéb, tsak békelesség erőfitheti meg Európát, és kivált képpen Angliát! Egy igen jó, és bölts polgári törvény vólna ott az, hogy a' le tett vagy ki lépő Ministerek, azután 7 esztendőök alatt nem lehetnének tagjai a' Parlamentomnak. Egy más éppen ilyen bölts törvény lenne ez, hogy a' Parlamentomnak olyan tagjai, a' kik valamelly nép vagy Hatalmasság ellen bozfzuságos beszédekre botsátkoznak ki, két esztendeig való halgatással büntettes-

senek meg. Ha a' nyelv hibázik, szükség, hogy a' nyelv büntetődjék. Egy szóval ezeknek minden beszédjéből úgy látszik, hogy ők kívánnák a' hadat: hanem, nintsen szövetségessék és hitelek a' szárazon. Tehát békeffégünk fog lenni, 's azt az ő hitelek elveszesinek közönhetjük. Érzékeny anyák, jó polgárok, világos elméjü emberbarátok, áldjátok az eget, hogy az ilyen mesterkedők a' hiteleket el veltették, &c."

A' Frantzia Tifzti Karnak mivolta, a' jelenvaló békefféges lábön, ennyiben áll: — „

„Tsak az Olasz Republikában, Helvétziában, Sz. Domingó szigetében, Guadaloupében, 's Napkeleti Indiában vannak Fő Generálisok, s fizettetnek úgy mint olyanok. G. Decaen neveztetett a' Napkeleti Indiába ilyen titulusú Generálissá. A' legelső katonai hivatalok, minekntánna nem lesznek Fő Generálisok többé a' Frantzia Republikában, a' külömbkülömbféle fegyvérek' Fő Vigyázóira (Generális Inspectorokra) bízának. — Ilyenek, az új katonai rendelkezések szerént 32-ten vagynak, 8 a' Lovasságnál, úgymint Gen. Canclaux, Bourcier, Grouchy, d'Hautpoult, Ney (most a' Helvétziában lévő sereg' Fő Generalissa), Oudinot, Laboisier, és az ifjú Kellermann. 12 van a' Gyalogságnál, úgymint Schauenburg, Ernouf, Grenier, rendkívül való Státus Tanátsos Sz. Susanne, Lecourbe, Tilly, Süchet, Friant, Michaud, Mortier, Müller, Baraguay d'Hilliers. Az ágyúzó seregnek hat ilyen Fő Inspectori vagynak, úgymint Státus Tanátsos Marmont, Eble, Dorsner, Lacombe, Macours, Sorbier. Az Indzsinéreknél 3, Marescot, Dembarere, és Chasseloup. A' belső tsendeffégre ügyelő seregnél, Moncey, Gouvin és La-

grange a' Fő Inspectorok. — Ezek után mingyárt következnek a' Kommendánsok azon 27 katonai ofztályokban, melyekre a' Fr. Respublika katonai tekintetben van felosztva. Ilyen Kommendánsok: Generális Véndamme, Lillében; Beilliard, Brüsselben; Ferino, Metzben; Loison, Lüttichben; Lorge, Koblentzen; Leval, Strasburgban; Gilot, Nancyban; Menart, Besanconban; Meynier, Dijonban; Molitor, Grenoblében; Gazan, Turinban; Cervoni, Marsiliában; Fregeville, Montpellierben; Gudin, Toulousében; Mathieu, Bourdeauxban; Dumay, Nantesben; Delaborde, Rennesben; Laroche, Cayennében; Sz. Hilaire, Rouenben; Mortier, Parisban; Lieber, Tourban; Dufourse, Viennében; Duhesme, Lyonban; Souham, Perigeuxben lévő Generálisok. Maraud, és Ruska nevű Generálisok Korsika, és Elba szigeteiben vagynak seregeikkel; Turreau a' Vallisi Respublikában; Montrichard Hollandiában; Gardanne pedig a' Liguriai Respublikában. Fő Generális Jourdan, mint Fő Adminisztrátor eddig Piemontban vól, ezután, a' mint már tudjuk, Generális Menou lesz ott. Gen. Jourdan pedig már viszta állott a' Status Tanácsba, a' melynek előbb is tagja vól. — Tiszti rendszerént való fzo'gálatot most nem tesznek, hanem csak Ofztályos Generálisok titulussal bírnak: Moreau, Massena, Augereau, Reynier, Bernadotte, Macdonald, Morlot, Chabra, Klein, Tharreau Ambert.

A' mi a' tengeri erőt illeti, abban a' legelső Tisztek hat Vice-Admirálisok, úgymint Thevenard, Truguet Villaret-Joyeuse, Martin, Rosily és Bruix Ezekután következnek a' 21 úgy nevezett Contra-Admirálisok. Végre a' nagyobb és kisebb ha-

jók Kapitányai. A' Frantzia Respublika kikötő helyei 6 Kerületre vagynak felosztva; minde-
 niknek van egy Tengeri dolgokra ügyelő Préfec-
 tusa. Ilyen Préfectusok Dünkirchenben, Contra-
 Admirális Nielly; Brestben, Státus Tanácsos Caf-
 farelly; a' Napkeleti Fr. Kolóniák Préfectusa The-
 venárd; Rochefortban Martin; Toulonban pedig,
 ContraAdmirális Gantheaume a' Préfectus,

Nagy Britannia.

London, Decemb. 25-dikén. — „Oberster
 Whitworth a' mi Párisi Követünk öttse, on-
 nét vizsza érkezett ide. A' bátyától hozott ugyan
 Ministereinknek leveleket, de még eddig nem tet-
 tzik, hogy ezek olyan fontosok lettek volna, mint
 a' milyen nagy méltóságú személy volt a' hozó-
 jok. Külömben is azon kevés napok, melyeket a'
 mi Követünk Whithworth Parisban eltöltött, nem
 voltak még eddig elegendők arra, hogy a' fenn-
 forgó fontos dolgok felett a' Frantzia Ministerium-
 mal szóba elegendhessek. Az udvari rendtartá-
 sokkal öszsze köttetve lévő, látogatások, közön-
 tések, 's nevezetesen a' három Konzulok által egy-
 más után adatott nagy vendégségek voltak főbb
 képpen azok a' minden napi foglalatnflágok, me-
 lyekről az ő ott lététől fogva tudósittattunk. Így
 van az Andreossy állapotja is itt Londonban. —
 Ma Minister L. Pelham ad tiszteletére, néki és több
 fő idegeneknek nagy asztalt. L. Hawkesbury
 22-ben adott hasonló fényes vendégséget. Ezen utol-
 sónak asztalánál, a' két első változtatás, ezült asz-
 tali készületekkel, a' harmadik pedig azzal a' por-
 tzellán készülettel esett, melyet a' Frantzia Or-
 száglófzék' nevében az Első Konzul küldött néki
 ajándékba. Ezen asztalnál volt már most a' Hol-

landus Követ Schimmelpenninck is. Ez szerént kevés napok alatt mind azoknak az idegen Hatalmasságoknak Követeiket Udvarunknál fogjuk szemlélni, kiket a' múlt hadakozás béli kedvetlenségek innét el távazni kéntelenítettek vala. Itt van már az Orosz Követ Gr. W o r o n z o w is, a' ki a' Dourei partra való kiszállása alkalmatosságával, ágyudörgés és katonamuzsika által tiszteltetett, 's nemtsak a' katonaság állott ki tiszteletére, hanem a' nép sokasága is kiáltozás és tapfolás által jelentette örömét.

Az Amerikából jött levelekben ilyen különös büntetésnek neme olvastatik : — Charlottevilében Virginiában egy lakos, rá bizonyosodván, hogy házában tilalmas szerentsejátékok tartatnának, arra büntettetett, hogy adják el őtet a' szegények háza gondviselőinek, hogy elztendeig annak parantsolatait telyesítse.

Olasz Ország.

Nápoly. Minden országból tsak a' sok földindulásról, vizek' kiáradásokról, hegyeknek leomlásokról, földeknek elsüjjedésekről, új tóknak fokadásokról, 's egyéb rentenetességekről szolló tudósításokat olvassuk : itt ellenben most járnak legkellemetesebb idők — még a' külömben nyughatatlan Vesuv is, mintha a' környékeivel békeséges kötésre lépett volna, tsendesen viseli magát.

A' Frantzia Első Konzúl két Fregátokat küldött Hetedik Pius Páának ajándékba ; a' mely alkalmatossággal ki kérette eö Szentségétől a' Hatodik Pius szivét, oly tzállal, hogy azt egy hajó, a' melly a' más kettőkkel egygyütt ér-

kezett Toulonból a' Civitavechiai kikötőhelybe, Frantzia országba vizfza vigye, hogy Valence várossában, a' hol a' szent Atya a' világból ki múlt, tétetődjön le örök nyugalomra. Az emlekeztető sirhalmot a' hires Laboureur nevű köfaragó készíti néki.

Lorettó, Déc. 10-dikén. — A' Párisból Romába vizfza küldetett Boldogságos Szüz' tsu-datévő képe, tegnap ide is szerentsésen meg érkezék. Agyuk dörgése és minden harangoknak szol-lása közben, kettős sort formáló katonaság kö-zött, egy igen drága álláson, 8 Püspökök hozták és helyhez tették bé azon szent házba, a' hol en-nekelőtte is állott. A' körül belől lévő vidékről tisz-teletére ezen alkalmatossággal özfzgyülekezett ke-gyesek száma, rá ment 50 ezerre.

Genua, Dec. 22-dikén. — Annak az One-glia mellett lévő Villaguardia nevű falunak sorsárol, a' mellyet egy szomszéd hegy a' múlt ö-fzön tsaknem egészfen eltemetett, bővebben ezeket jegyzik meg. Minekutánna az öfzi hozfzas effő-zés által ezen hegy egészfen meg lágyúlt volna, Nov. 22-dikén a' falu felett való ódala, hirtelen-séggel roskadni kezdett le felé, oly módon, hogy kevés órák alatt 57 házakkal egygyütt az egész templomot eltemette. A' lakosok, távolról nézték siránkozva honnyoknak mindenestől fogva való el-enyészését. Nehány napok alatt úgy meg töltöt-te a' le roskadó földmassza a' völgyet, hogy az abban folyó pataknak útját egészfen elvévén, egy 1000 lábnyi hozfzúságú és széleffégű tó formála-dott belőlle, a' melly alatt van már most a' falu is, mellyben eddig 80 házak voltak, és 400 lel-

kek laktak. A' hegy pedig, a' föld le roskadván rolla, most csak egy kopasz kőszikla. — Felső Olasz országban Oktob. 20-dikától fogva Dec. 15-dikéig, csak 7 nap nem esett az eső.

Magyar Ország.

Győr, Dec. 27-dikén. Bé tehetni a' Kurir a' táskájába, hogy itt' a' napokban halálozott meg egy Hufnagelné nevű Katholika özvegy, 70 ezrtendő korú aszfzony, a' ki minden vallásbéli különbség nélkül a' házi szegényekre húsz ezer, a' Szegények Institutumára pedig, mellyet közönséges örökösnek tevé, közel hetven ezer forintokat hagyott; egyéb Legátumait, mellyek mind az ő egyenes, és tiszta gondolkozását, 's tükélletes jó szívűségét bizonyítják, ide nem számlálom.

Pápán Dec. 29-ikén. Ez az özvegy ezrtendő újság dolgában körülöttünk nagyon meddő; a' mi halatlant! a' leg rozsfzabb Somlyai borok is, az idén 5 forinton a' hegyen el költék akó számra, a' java pedig 7—8 for. Az idő körülöttünk igen lágy; a' kukuritza szűk levén és 5 for. mérője, sokan korán reá fogtuk drága hizó sertéseinkre, hogy enni nem akartak, 's meg öltük; azonban ezen hibánkért azzal büntetett meg a' meleg idő, hogy felét is a' reánk enykesedett sertés húsnak a' kutyáknak és varjaknak kellett ki háynunk. — A' veszedelmes himlő döge is a' városokból a' falukra vette magát telelni, és némely helyeken, mint nevezetesen Pápa szomszédságában, Takátsiban, (ha egy külömben a' hitelt meg érdemlő és e' felől bizonyosságot erőss állításokkal tevő Urnak szavai nem tréfáltak) még az oktalan állatok is u. m. hizó sertések, kutyák és matskák ezen veszedelmes

nyavalyában lenni és fokban el is dögleni tapasztaltattak. E' szerint, ha az ember himlő a' házi oktalan állatokat az el ragadás által meg ölheti, éppen nem lehet abba is semmi képtelenség (a' mi már másutt bizonyos is) hogy a' tehén himlő hasonló el ragasztás által a' himlő ellen valóságos *præservativum* legyen.

* * *

A' Földingás, következesei Erdélynek némely Réfzeiben.

Háromfzéken: Sz. Györgyön, Ilyefalván, Al-Dobayban, Albisban, Barátosban, K. Vásárhelyen, Torján: Templomok, Tornokok le omlottak, harangok meg-hasadoztak.

Erdő-Vidéken: N. Ajtán, Száraz Ajtán, Templom, Torony le omlott. K. Ajtán, Bibartzfalván, Várgyáson, Baroton Templom, Torony meg-hasadott. Közép Ajtán éppen akkor tettek fel egy orát, de a' nagy rendülésben az emberek elszaladoztak, az ora ott maradott: már az orás a' pénzt kéri, a' nép azt mondja: ott az ora, vedd le. Fel menni nem mer senki.

Udvarhelyizékben: Bágyban nem régen épült Templom, Torony le omlott.

Hidvégen: A' M. Gróf Nemes udvara le romlott. 2 embert meg ölt, a' harmadik talám eddig ki múlt. Az épület lakhatatlan. Az udvaron nagy tó lett, 50,000 az udvar kára.

M. Bényén: Egy rangyos bolt le esett. A' M. G. Bethlen Lászlóné pintzéjében 4 hordo bort a' pintze' boltja le szakadván, meg ölt.